

1.10.

Yhteisöllinen tapahtuma

Kekri on talonpoikauskulttuurin tärkein juhla, johon entisajan vuodenvuorokierros päättyi ja uusi vuosi alkoi. Sato oli korjattu, oli aika juhlia ja pitää tauko. Kekriä juhlitaan hyvän ruoan, juoman ja iloisen ohjelman merkeissä. Kekri oli yhteisöllinen tapahtuma, jota juhlittiin syysadon antimin, jotka nykynäkökulmasta olivat vielä luonnonmukaisesti tuotettua lähiruokaa. 🥕🥔🍷

Kuva: Jeppe Tuomainen

4.10.

Satovuoden päätösjuhla

Kekrin ytimessä ovat yhteisöllisyys yli sukupolvirajojen, irtiotto arjesta sekä tietysti herkuttelu uuden sadon antimilla. Kekrin aika alkaa Mikkelinpäivänä ja jatkuu Pyhäinpäivään saakka, lokakuu on siis kokonaan kekrisesonkia.

Kekrijuhlaa voi viettää, vaikka taloyhtiön syystalkoiden yhteydessä, pantaessa kesämökkiä talviteloille tai syysloman alkaessa. Kunnon kekriekkerit ovat hyvä vaihtoehto myös työpaikan pikkujouluille, jotka tuntuvat siirtyvän aina vain aiemmaksi syksyyn.

Kuva: Jeppe Tuomainen

7.10.

Kekrikäsityöt ja -askartelu

Kekrin aikaa voi viettää myös tekemällä erilaisia kekrikäsitöitä ja -askarteluja. Tarkemmat ohjeet esimerkiksi näihin ihaniin kekrihevosii löydät Talonpoikaiskulttuurisäätiön kekri-sivustolta: www.kekri.fi.

11.10.

Ahmattien yö

on seikkailukirja kekriyöstä, jolloin aika on erilaista ja maailman rajat ohuita. Kirja kertoo kutkuttavan tarinan siitä, mitä kaikkea tapahtuu, kun serkukset Kake, Liisa ja Tapsa vauhdikkaine goottimummoineen kohtaavat eriskummallisia asioita suomalaisen maalaiskylän syysyössä. Neuvokas seurue suoriutuu monista kommelluksista, löytää uusia ystäviä ja huomaa, että on olemassa monenlaista kaipuuta ja nälkää siinä missä ruokaakin. Ja jännittävän yön jälkeen koittaa lopulta aamu... Kirja on lainattavissa useista kirjastoista.

14.10.

Kitupiikki

eli naurislyhty,

irvistelevän kurpitsalyhdyn edeltäjä

Kekrin yönä ja sitä seuraavina öinä
kummittelivat levottomien vainajien henget,
joita peläten liikuttiin soihtujen valossa,
poltettiin kekritulia ja luettiin loitsuja.

18.10.

Kekrinä leikitään!

Perinteisesti kekrinä oli lupa hassutella ja kääntää tavanomaiset roolit ylösalaisin. Naamioituminen, keinuminen sekä piiri- ja hippaleikit kuuluivat keskeisesti kekrin viettoon. Leikkien aiheina olivat arkiset työt kuten nauriiden viljely, paimenessa oleminen ja jauhaminen. Leikki oli kaikkien ikäpolvien huvia, mutta erityisesti se kuului osaksi nuorten seurustelua.

Talonpoikaiskulttuurisäätiö on vuoden 2021 aikana kehittänyt perinteisten leikkien pohjalta tähän päivään sopivia kekrileikkejä yhteistyössä Mannerheimin Lastensuojeluliiton kanssa. Kekrileikkejä halutaan tuoda kaiken ikäisten tietoisuuteen sekä kannustaa jokaista yhteiseen ylisukupolviseen, leikilliseen hauskanpitoon.

21.10.

Kekripukkien leipominen sopii kekrin viettoon. Koristele piparit mieleiseksi ja järjestäkää vaikka kisa siitä, kuka koristelee komeimman tai kummallisimman piparin. Valmiit piparit voi napostella kekrikemuissa. Kekripukkipiparimuotteja voi tilata Talonpoikaiskulttuurisäätiöltä. Tilausohjeet löydät uusilta kotisivuilta Tuotteet-välilehdelä.

25.10.

olkipukit ja himmelit

eli hedelmällisyyden symbolit siirtyivät Suomessa ajan myötä kekristä jouluun sen kasvattaessa merkitystään. Muita kekrinvieton tapoja olivat kekripukki, josta tuli joulupukki, kekriin liittynyt hiljainen aika, kekriauha, tunnetaan nykyisin joulurauhana ja ylenpalttinen herkuttelu jouluna on niinikään kekriin peruja.

28.10.

Kestitystä vai kepponen

Kekripukki ja kekrittäret kiersivät talosta taloon pyytäen kestitystä. Koska kenellekään ei saanut kekkinä jäädä nälkä, kestittiin kekripukkia ja kekrittäriä taloissa yleensä hyvin. Jos ei talo meinannut tarjota herkkuja, saattoivat vieraat uhata esimerkiksi uunin rikkomisella. Siis: kestitystä tai kepponen.

1.11.

Maaginen jakoaika

Kekriin kuuluu niin sanottu jakoaika, joka liittyy ajanlaskuun ennen nykyisiä kalentereita. Kuten kekrin, myös jakoajan tarkka ajoitus vaihteli, mutta se sijoittui loka-marraskuun vaihteeseen ja useimmiten alkoi kekristä.

Jakoaikana elettiin siis tavallaan kahden vuoden välissä, se oli erilaista ja merkittävää aikaa. Erityisesti silloin voitiin tulkita enteitä, joiden uskottiin kertovan tulevan vuoden säästä ja ihmiskohtaloista. Rajat näkyvän ja näkymättömän maailman välillä olivat ohuimmillaan, ajateltiin haltioiden ja esi-isien olevan liikkeellä.

4.11.

Vainajat ja henget

Kekrinä henget olivat liikkeellä.
Esivanhemmat tulivat tarkastamaan
viljelysmaita ja toimivat suojelijoina mikäli
heidät pidettiin tyytyväisinä. Vainajia tuli
kestitä ja kohdella vieraanvaraisesti. Siksi
kekrinä esivanhemmille lämmitettiin sauna ja
katettiin ruuat lauteille taikka pirtin pöydälle.
Paikoin on ruoka-ateria viety talliin,
navettaan tai pihakoivujen juurelle.
Esivanhempien saunottua isäntäväki pääsi
kylpemään.

6.11.

Hyvää kekriä kaikille!

10.11.

Kekrikauden loppuun sijoittuva römppäviikko oli palvelusväen vapaaviikko. Silloin päätettiin, jäädäänkö seuraavaksi vuodeksi saman talon palvelukseen vai pestaudutaanko uuteen paikkaan. Vapaaviikko mahdollisti pitkään odotetun vierailun kotiseudulla. Vihdoin oli myös aikaa seurustelulle ja kihlojen hankkimiselle joko maaseudun markkinoilta tai kaupungista.

14.11.

Vietitkö kekriä tänä vuonna?

Talonpoikaiskulttuurisäätiön vuonna 2009 käynnistämä ja edelleen jatkuva Kekristä kansanjuhla -hanke on lisännyt kekritietoa sekä edistänyt kekrin juhlintaa ympäri maan. Tavoitteena on uusintaa ja vakiinnuttaa kekrin vietto suomalaisena sadonkorjuun, ruuan, valon ja hauskanpidon juhlana syyskuun ja marraskuun välisenä aikana niin maaseudulla kuin kaupungeissa. Seuraahan kekrin nettisivuja jatkossakin. 🍷

